

grauwe klauwier, 1 eks. 27-8-'72 Zuidlaardermeer N.J.N.
 purperreiger, 1 eks. 6-6-'71 Zuidlaardermeer N.J.N.
 koereiger, 9-10 en 11-10-'73 Linthorst Homanpolder 1 eks. C.P.Sikkema,
 P.J. v. Dorssen e.a. (zie verslag meeuwissen);
 smelleken, 14-10-'73 1 eks. Negenboerenpolder, Wight, V.Dorssen,
 Meeuwissen;
 roodhalsfuut, 8-12-'73 1 eks. De Biks, Onnen P.J. v. Dorssen; 17-12-'72
 Lauwerscoog 6 eks. (10-12-'72 3 eks.) C.J.N.
 sperwer, 13-1-'74 Lettelberterpetten 2 eks. H.J.Wight, P.J.v.Dorssen;
 roodborsttapuit, 22-1-'74, 31-1-'74 Groningen (eerder door S.Radelaar)
 C.P.Sikkema, P.J.v.Dorssen;
 kievit, 10-2-'74, Baflo ± 1500 eks. P.J. van Dorssen;
 -.-.-.-.-

Verschillen in aantal mannetjes en vrouwtjes bij enige eendesoorten.
 Uit regelmatige tellingen die op Sassenhein-Zuid, een zandplas bij
 Haren gedaan worden door de NJN en CJN blijkt dat er per soort nogal
 verschillen in de verhoudingen tussen de geslachten voorkomen.
 Bij een aantal soorten overtreft het aantal vrouwtjes dat van de
 mannetjes.

Eerst wordt een overzichtje gegeven over de waarnemingen waarna deze
 worden vergeleken met waarnemingen uit de omgeving.

waarnemingen winter 72/73

	1972	1973			
	dec.	jan.	febr.	maart	totaal
KUIFLEND					
aantal malen waargenomen	-	10	12	2	24
totaal aantal eks. geteld	-	56	257	23	336
percentage (%) ♂♂	-	45	51	57	49
percentage (%) ♀♀	-	55	49	43	51
BRILDUIKER					
aantal malen waargenomen	4	23	15	35	44
totaal aantal eks. geteld	4	49	49	21	110
percentage ♂♂ adult	0	2	9	5	5
percentage ♀♀ + jongen	100	98	91	95	95
GROTE ZWART-GBEK					
totaal aantal malen waargenomen	8	11	6	7	32
totaal aantal eks. geteld	74	33	53	88	250
percentage ♂♂ adult	7	6	21	31	20
percentage ♀♀ + jongen	93	94	79	69	80
NONNETJE					
aantal malen waargenomen	2	3	-	-	5
totaal aantal eks. geteld	3	3	-	-	6
percentage ♂♂	33	0	-	-	17
percentage ♀♀	67	100	-	-	83

KUIFLEND

Zoals blijkt verschilt het aantal mannetjes en vrouwtjes vrijwel niet
 van elkaar, dit wil natuurlijk niet zeggen dat er geen verschillen per
 dag voorkomen, De meeste extreme verhoudingen waren 13 : 8 en 6 : 14.
 Er wordt niet duidelijk paarsgewijs gezwommen, maar ook niet duidelijk
 gescheiden.

WILDE EEND

Wilde Eenden worden meestal duidelijk paarsgewijs gezien, vooral in wat kleinere groepjes; op 13 januari was de verhouding b.v. 20 : 18. Naarmate het broedseizoen nadert wordt dit gedrag alleen maar duidelijker.

BRILDUIKER

Er werd geen onderscheid in juvenielen en vrouwtjes gemaakt. Duidelijk blijkt dat het aantal vrouwtjes en juvenielen groter is dan het aantal mannetjes.

GROTE ZAAGBEK

Ook bij de Grote Zaagbek is er een verschil tussen het aantal uitgekleurde mannetjes en vrouwtjes + jongen. Er is ook een duidelijke toename van het aantal uitgekleurde mannetjes vanaf eind februari. (Dit was ook in 1972 het geval).

NONNETJE

Eigenlijk te weinig waarnemingen om van een vrouwenoverschot te kunnen spreken.

Vergelijking met de omgeving

BRILDUIKER EN GROTE ZAAGBEK

In totaal werd tien maal het Zuidlaardermeer, Leekstermeer en Paterswoldsemeer in dezelfde periode bezocht. Het aantal Brilduikers liep uiteen van 5 - 15 eksomplaren. Het werkelijke aantal was meestal moeilijk te bepalen. Op alle ekskursies werden uitgekleurde mannetjes gezien wat al aangeeft dat verhoudingsgewijs het aantal mannetjes veel hoger is dan het aantal vrouwtjes + jongen vergeleken met Sassenhein. Voor de Grote Zaagbek geldt precies hetzelfde, alleen liggen de aantallen hoger (tussen de 30 en 70) b.v. (15 + 8) op een ekskursie bij het Leekstermeer en $\pm 30 : \pm 40$ op een Zuidlaardermeer ekskursie.

Algemeen

Acht ekskursies is natuurlijk wel te weinig om iets te kunnen zeggen over de verhouding tussen mannetjes en vrouwtjes in het algemeen. Maar dat er verhoudingsgewijs meer vrouwtjes op Sassenhein-Zuid voorkomen is duidelijk en tevens zeer opvallend. Gaarne kreeg ik reacties in de vorm van waarnemingen.

Egbert Boekema.

Vervolg winterwaarnemingen van de verschillen in het voorkomen van mannetjes en vrouwtjes bij verschillende eendesoorten.

Toevalligerwijs heb ik deze winter op dezelfde plas eveneens de geslachtsverhouding van een aantal eendesoorten bepaald. De vogels werden individueel met een 40 x telescoop bekeken. De gegevens van Wilde Eend en Kuifeend zijn in onderstaand tabelletje vermeld.